

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. liepos 10 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Romano Kliškausko (pranešėjas), Ričardo Piličiausko (kolegijos pirmininkas) ir Ramutės Ruškytės, teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos J. Ž. apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. sausio 5 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjų J. Ž. ir likviduojamos J. Ž. individualios įmonės (duomenys neskelbiami), atstovaujamos likvidatorės J. Ž., skundą atsakovams Lietuvos valstybei, atstovaujamai Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, trečiajam suinteresuotam asmeniui Kauno apskrities valstybinei mokesčių inspekcijai dėl sprendimų panaikinimo ir neturtinės žalos atlyginimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Pareiškėja J. Ž. (toliau – ir pareiškėja) ir likviduojamos J. Ž. įmonės (duomenys neskelbiami) (toliau – ir Įmonė) likvidatorė J. Ž. kreipėsi į teismą su skundu, kurį patikslino, prašydama : 1) panaikinti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – ir Komisija) 2017 m. rugpjūčio 21 d. sprendimus Nr. S-180 (7-132/2017) ir Nr. S-181 (7-133/2017) (toliau kartu - ir Komisijos sprendimais); 2) panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – ir VMI, centrinis mokesčių administratorius) 2017 m. gegužės 23 d. sprendimus Nr. 68-69 ir Nr. 69-54 (toliau kartu – ir VMI sprendimai); 3) panaikinti Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – ir Kauno AVMI, vietos mokesčių administratorius) 2017 m. kovo 29 d. sprendimus Nr. (7.46-4.7.2) FR0682-116 ir Nr. (7.45-4.7.2) FR0682-117 (toliau – ir Kauno AVMI sprendimais); 4) kompensuoti moralinę žalą, išmokant 2 000 Eur kompensaciją.

2. Pareiškėja nurodė, kad dėl Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) netobulumų J. Ž. skundžiamais sprendimais buvo apmokestinta du kartus. Skundžiamais sprendimais yra neteisėti, nepagrįsti, naikintini, priimti nepaisant pateiktų argumentų, logikos bei sveiko proto. Priimant šiuos sprendimus, neatsižvelgta į faktus ir visas paaiškintas aplinkybes, nesivadovauta protingumo ir ekonominio tikslingumo kriterijais. Skundžiamais sprendimais yra formalūs. Nagrinėjamu atveju ginčo esmė – ne tiek ginčo patalpų vertė, o tai, kad nebuvo sandorio. Mokesčių administratorius nepagrįstai pripažino, kad nagrinėjamu atveju J. Ž.

gavo pajamas natūra. Jau aštuonerius metus patikrinimais neproporcingai trikdomas jos gyvenimas, ji patiria nepagrįstas išlaidas, kitus nepatogumus, tęsiasi tendencingi Įmonės ir pareiškėjos patikrinimai, nors tiek Įmonė, tiek J. Ž. – tas pats asmuo. Dėl dvigubo apmokestinimo (t. y. kai už to paties nekilnojamojo turto pardavimą apmokestinta ir Įmonė (pelno mokesčiu (toliau – ir PM)) ir J. Ž. (gyventojų pajamų mokesčiu (toliau – ir GPM)) ir ilgalaikių tikrinimų ji patyrė moralinę žalą. J. Ž. nesupranta, kodėl nagrinėjamu atveju, mokesčių administratoriaus nuomone, Įmonės J. Ž. perrašytos patalpos pastarajai nepriklauso, nes Įmonės veikla faktiškai nutraukta 2008 m. liepos 19 d. o pagal GPMĮ 10 straipsnį kai gyventojas, nutraukęs individualią veiklą, parduoda individualioje veikloje naudotą turtą, šio turto pardavimo pajamos priskiriamos gyventojui asmeninėms pajamoms, o ne individualios veiklos pajamoms. J. Ž. nurodo, kad ginčo sandoriu pasidalino turtą su sutuoktiniu, ji iš šio sandorio, skirtingai nei jos sutuoktinis A. Ž., jokios naudos negavo. Mokesčių administratorius ir Komisija netinkamai įvertino ginčo situaciją, kuomet J. Ž. iš Įmonės nusipirko nekilnojamąjį turtą, ir nepagrįstai konstatavo, kad tokiu būdu J. Ž. siekė gauti naudą ir nuslėpti mokesčius.

3. Atsakovas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atsiliepime į pareiškėjos skundą prašė jį atmesti.

4. Atsakovas nurodė, kad pareiškėja neaiškiai suformulavo skundą ir patikslintą skundą, nenurodė aplinkybių, kuriomis juos grindžia, o teismas nepagrįstai priėmė nagrinėti J. Ž. reikalavimą priteisti neturtinę žalą, nes tokio reikalavimo, VMI nuomone, J. Ž. nebuvo išreiškusi nei skunde nei patikslintame skunde. VMI teigė, kad teismas šioje administracinėje byloje ėmėsi atstovauti J. Ž. teisėms – suformulavo ginčo dalyką, t. y. apibrėžė savo nagrinėjamos bylos ribas (2 000 Eur dydžio patirta neturtinė žala, kurią turi atlyginti Lietuvos valstybė, atstovaujama VMI), nors ir nėra pateikta jokių pagrindžiančių aplinkybių, todėl kyla pagrįstų abejonių dėl teismo nešališkumo, VMI pasiliko sau teisę reikšti nušalinimą bylą nagrinėjančiam teisėjui. VMI nurodė, kad palaiko skundžiamuose VMI sprendimuose išdėstytus argumentus, mano, kad Kauno AVMI, VMI ir Komisija išsamiai bei motyvuotai išdėstė skundžiamus sprendimus, todėl J. Ž. skundas yra atmestinas. VMI neprieštaravo dėl bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka.

II.

5. Vilniaus apygardos administracinio teismas 2018 m. sausio 5 d. sprendimu pareiškėjų J. Ž. ir likviduojamos J. Ž. įmonės (duomenys neskelbiami) skundą atmėtė.

6. Teismas nurodė, kad ginčas kilo dėl mokesčių administratoriaus ir Komisijos sprendimų, kuriais J. Ž. papildomai apskaičiuota į valstybės biudžetą sumokėti GPM ir GPM baudą, o Įmonei papildomai apskaičiuota į valstybės biudžetą sumokėti PM ir PM baudą, teisėtumo ir pagrįstumo; taip pat 2 000 Eur neturtinės žalos atlyginimo.

7. Iš Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro 2017 m. gruodžio 28 d. išplėstinio sąrašo su istorija teismas nustatė, kad J. Ž. įmonė (duomenys neskelbiami) (Įmonė) nuo 2009 m. vasario 20 d. įgijo likviduojamos įmonės statusą, šis statusas įregistruotas 2009 m. vasario 23 d., o Įmonės likvidatore paskirta J. Ž.. Teismas sprendė, kad J. Ž. yra tinkamas Įmonės atstovas nagrinėjamoje administracinėje byloje ginčijant Įmonės atžvilgiu priimtus mokesčių administratoriaus ir Komisijos sprendimus.

8. Teismas nustatė, kad pareiškėjos J. Ž. skundžiamais sprendimais, t. y. Kauno AVMI 2017 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. (7.46-4.7.2) FR0682-116, VMI 2017 m. gegužės 23 d. sprendimu Nr. 68-69 ir Komisijos 2017 m. rugpjūčio sprendimu Nr. S-180 (7-132/2017) pareiškėjai papildomai apskaičiuota į valstybės biudžetą sumokėti 1 917,57 Eur GPM ir 192 Eur GPM baudą.

9. Teismas nustatė, kad Kauno AVMI, vykdydama 2016 m. gruodžio 20 d. pavedimą tikrinti Nr. (13.2) FR0773-3071 atliko J. Ž. GPM apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo mokestinį patikrinimą už 2008 metus ir surašė 2017 m. vasario 3 d. patikrinimo aktą Nr. (7.46) FR0680-49, kuriame, remdamasi mokestinio patikrinimo metu surinktais įrodymais, nustatė, kad: likviduojamos J. Ž. įmonės (duomenys neskelbiami) (Įmonės) vardu buvo registruotos

administracinės patalpos, esančios (duomenys neskelbiami), Kaune (unikalus Nr. (duomenys neskelbiami) ir Nr. (duomenys neskelbiami)), kurių bendras plotas 66,24 kv. m. (toliau – ir Ginčo patalpos), kurios 2008 m. liepos 22 d. Įmonės savininko sprendimu ir priėmimo-perdavimo aktu Nr. 1 (turto vertė – 107 792 Lt) neatlygintinai perleistos Įmonės savininkei, t. y. J. Ž., ir jos sutuoktiniui A. Ž.; Kauno AVMI konstatavo, kad Ginčo patalpų perleidimo sandorio pagrindu J. Ž. gavo pajamų natūra (kurios apskaičiuotos pritaikius J. Ž. palankiausią nepriklausomo turto vertintojo UAB „Capital vertinimas“ nustatytą galimą vidutinę rinkos kainą (99 000 Lt) bei, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 4.73 straipsnio nuostatomis, padalintos po lygiai tarp sutuoktinių, t. y. po 49 500 Lt), priskiriamų B klasės pajamoms, nuo kurių J. Ž. neapskaičiavo bei nedeklaravo GPM; Kauno AVMI, įvertinusi J. Ž. gautas 49 500 Lt pajamas natūra, pritaikiusi 3 840 Lt metinį pagrindinį neapmokestinamą pajamų dydį, atėmusi 2 545 Lt išlaidas, mažinančias apmokestinamąsias pajamas, nustatė 46 682,79 Lt apmokestinamąsias pajamas, tačiau atsižvelgęs į išskaičiuotą, bet susigrąžintą 169 Lt GPM sumą, už 2008 m. J. Ž. apskaičiavo 6 621 Lt (1 917,57 Eur) GPM sumą; Kauno AVMI 2017 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. (7.46-4.7.2) FR0682-116 patvirtino Patikrinimo aktą, kuriame J. Ž. papildomai apskaičiuota į valstybės biudžetą sumokėti 1 917,57 Eur GPM, skyrė jai 192 Eur GPM baudą ir atleido J. Ž. nuo GPM delspinigių sumokėjimo; VMI ir Komisija skundžiamais sprendimais patvirtino vietos mokesčių administratoriaus sprendimu apskaičiuotą GPM ir su šiuo mokesčiu susijusias sumas.

10. Įvertinęs skundo turinį ir byloje esančius rašytinius įrodymus, teismas darė išvadą, kad J. Ž. ir Įmonė iš esmės neginčijo Ginčo patalpų gavimo iš Įmonės fakto, mokesčių administratoriaus nustatytos Ginčo patalpų vertės jų perleidimo dienai, taip pat fakto, kad tuo metu J. Ž. buvo Įmonės savininkė. Teismas nurodė, kad pareiškėja nekėlė ginčo dėl skundžiamuose mokesčių administratoriaus ir Komisijos sprendimuose atlikto aritmetinio GPM ir PM apskaičiavimo, skirtų baudų dydžio ir pagrįstumo, todėl nurodė, kad šiais aspektais nepasisakys.

11. Teismas atmetė kaip nepagrįstus pareiškėjos argumentus, kad ji ir Įmonė buvo tas pats asmuo ir kad Ginčo patalpos jų perdavimo momentu priklausė ir jai, ir Įmonei, nes bylos medžiaga patvirtino, kad Ginčo patalpas Įmonė 1997 m. ir 1999 m. įsigijo savo vardu, jos tuometinei Įmonės savininkei J. Ž. asmenine nuosavybės teise nepriklausė.

12. Vertindamas pareiškėjos argumentus, kad ji iš Ginčo patalpų perleidimo sandorio negavo pajamų natūra (nebuvo ekonominės naudos siekimo), o Ginčo patalpų perleidimas vyko ne tarp asocijuotų asmenų, o tarp to paties asmens ir buvo neatlygintinas, Teismas vadovavosi aktualios redakcijos GPMĮ 2 straipsnio 32 dalies 1 punktu, 19 dalies 1 punktu, 15 straipsniu.

13. Nustatytas faktines aplinkybes įvertinęs nurodytų ginčui aktualių GPMĮ nuostatų kontekste, teismas darė išvadą, kad J. Ž. ir Įmonė Ginčo patalpų perleidimo metu buvo asocijuotais asmenimis, todėl J. Ž. 2008 m. liepos 22 d. įvykusios ūkinės operacijos metu gautos pajamos natūra galėjo būti apmokestintos GPM. Teismas konstatavo, kad mokesčių administratorius J. Ž. pagrįstai papildomai apskaičiavo GPM.

14. Tikrindamas Įmonės atžvilgiu priimtų mokesčių administratoriaus ir Komisijos sprendimų teisėtumą, teismas pažymėjo, kad pareiškėjos skundžiamais Kauno AVMI 2017 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. (7.45-4.7.2) FR0682-117, VMI 2017 m. gegužės 23 d. sprendimu Nr. 69-54 ir Komisijos 2017 m. rugpjūčio 21 d. sprendimais Nr. S-181 (7-133/2017) Įmonei papildomai apskaičiuota į valstybės biudžetą sumokėti 2 918,79 Eur PM ir skirta 292 Eur PM bauda.

15. Teismas nustatė, kad Kauno AVMI atliko Įmonės PM apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo mokestinį patikrinimą už 2008 metus, o šio mokestinio patikrinimo metu įvertinusi Ginčo turto perleidimo aplinkybes, Kauno AVMI darė išvadą, kad Įmonė nesilaikė ištiesiosios rankos principo sandoriuose su asocijuotais asmenimis bei neapskaičiavo turto vertės padidėjimo pajamų (92 639 Lt), kurios buvo apskaičiuotos pritaikius Įmonei palankiausią nepriklausomo turto vertintojo UAB „Capital vertinimas“ nustatytą galimą vidutinę rinkos kainą (99 000 Lt); Kauno AVMI nustatė 92 189 Lt apmokestinamojo pelno sumą, nuo kurios už 2008 metus apskaičiavo 10 078 Lt (2 918,79 Eur) PM sumą ir skyrė 292 Eur baudą.

16. Teismas atmetė Įmonės argumentus, kad Įmonė iš Ginčo patalpų perleidimo sandorio negavo pajamų, nes patalpų perleidimas vyko ne tarp asocijuotų asmenų, o tarp to paties asmens ir buvo neatlygintinas. Teismas vadovavosi aktualios redakcijos Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme (toliau – PMI) 2 straipsnio 8 dalies 1 punkto, 29 dalies 1 punkto nuostatomis, PMI 16 straipsniu. Teismas nurodė, kad pagal PMI 40 straipsnio 2 dalį, jei asocijuotų asmenų tarpusavio sandoriuose arba ūkinėse operacijose sudaromos arba nustatomos kitokios sąlygos, negu būtų sudaromos ar nustatomos neasocijuotų asmenų tarpusavio sandoriu arba ūkine operacija, tada bet koks pelnas (pajamos), kuris, jei tokių sąlygų nebūtų, būtų priskiriamas vienam iš tų asmenų, bet dėl tokių sąlygų jam nepriskiriamas, gali būti įtraukiamas į to asmens pajamas ir atitinkamai apmokestinamas.

17. Nustatytas faktines aplinkybes įvertinęs nurodytų ginčui aktualių PMI nuostatų kontekste, teismas darė išvadą, kad J. Ž., jos sutuoktinis A. Ž. ir Įmonė Ginčo patalpų perleidimo metu, buvo asocijuotais asmenimis, todėl Įmonės 2008 m. liepos 22 d. įvykusios ūkinės operacijos metu Įmonė turėjo apskaityti Ginčo patalpų vertės padidėjimo pajamas, jas apskaiciuoti kaip apmokestinamąjį pelną ir įtraukti į mokesčio bazę bei nuo jų apskaiciuoti ir deklaruoti PM. Todėl teismas konstatavo, kad mokesčių administratorius pagrįstai Įmonei pagrįstai papildomai apskaiciavo pelno mokestį.

18. Teismas atmetė J. Ž. reikalavimą dėl neturtinės žalos atlyginimo. Teismas nurodė, kad Įmonės ir J. Ž. atžvilgiu priimti mokesčių administratoriaus sprendimai yra teisėti ir pagrįsti, priimti, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais. Teismas sutiko su skundžiamuose Komisijos sprendimuose išdėstyta pozicija, kad vykdant J. Ž. ir Įmonės mokestinius patikrinimus iš esmės buvo laikomasi tokiems patikrinimams numatytų procedūrų ir terminų ir šių argumentų nekartojo. Nagrinėjamu atveju teismas nenustatė pagrindo konstatuoti mokesčių administratoriaus ar jų pareigūnų neteisėtų veiksmų, kaip būtinosios neturtinės žalos atsiradimo sąlygos.

19. Teismas nepagrįstais laikė pareiškėjos argumentus, kodėl, mokesčių administratoriaus nuomone, Įmonės J. Ž. perrašytos patalpos pastarajai nepriklauso, nes Įmonės veikla faktiškai nutraukta 2008 m. liepos 19 d., o pagal GPMĮ 10 straipsnį kai gyventojas, nutraukęs individualią veiklą, parduoda individualioje veikloje naudotą turtą, šio turto pardavimo pajamos priskiriamos gyventojui asmeninėms pajamoms, o ne individualios veiklos pajamoms. Teismas pažymėjo, kad Juridinių asmenų registro duomenimis, Įmonė likviduojamos įmonės statusą įgijo nuo 2009 m. vasario 20 d., pritarė skundžiamuose mokesčių administratoriaus, Komisijos sprendimuose išdėstytiems argumentams, todėl jų nekartojo. Teismas sprendė, kad dauguma skundo teiginių yra abstraktaus pobūdžio ir prieštarauja byloje nustatytoms faktinėms aplinkybėms bei mokestinių patikrinimų metu surinktiems įrodymams, taip pat kaip abstraktų ir nepagrįstą atmetė patikslinto skundo teiginį, kad J. Ž. skundžiamais sprendimais buvo apmokestinta du kartus dėl GPMĮ netobulumų.

20. Atsakydamas į VMI atsiliepime nurodytą teiginį, kad J. Ž. neaiškiai suformulavo skundą ir patikslintą skundą, teismas, pažymėjo, kad neatsiejama J. Ž. patikslinto skundo dalimi laikytinas per EPP nustatyta tvarka kartu su juo pateiktas priedas „priedas.zip“, kuriame iš esmės išdėstytas patikslinto skundo pagrindas ir dalykas, argumentų išdėstymas buvo pakankamas patikslintam skundui priimti, taip pat atsakovui suprasti, kokie mokesčių administratoriaus ir Komisijos sprendimai yra skundžiami ir kokiais esminiais argumentais pareiškėja grindžia savo nesutikimą su jais. Dėl pareiškėjos reikalavimo atlyginti neturtinę žalą teismas pažymėjo, kad jis aiškiai nurodytas patikslintame skunde (jį vertinant neatsiejamai nuo pateikto priedo „priedas.zip“ turinio), o prašymą priteisti 2 000 Eur neturtinę žalą pareiškėja kildino iš, jos nuomone, neteisėtų mokesčių administratoriaus veiksmų atliekant jos ir Įmonės mokestinius patikrinimus. Teismas nesutiko su VMI argumentais dėl šališkumo, t. y. kad ėmėsi atstovauti pareiškėjos teisėms, suformulavo ginčo dalyką, nes patikslintą skundą vertino kartu su pateiktu priedu, byloje pagal atsakovo prašymą nebuvo sprendžiama dėl bylą nagrinėjančio teisėjo nušalinimo Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) nustatyta tvarka.

21. Pareiškėja J. Ž. apeliaciniame skunde prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. sausio 5 d. sprendimą ir visus skunde pirmosios instancijos teismui nurodytus Kauno AVMI, VMI ir Komisijos sprendimus.

22. Pareiškėja apeliacinį skundą iš esmės grindžia tais pačiais argumentais, kuriuos nurodė skunde pirmosios instancijos teismui. Pareiškėjos teigimu, pirmosios instancijos teismo sprendimas neteisėtas, nes nėra įrodymų, kad lengvatine kaina įgytas turtas gali būti pripažintas pajamomis natūra tik tada, jeigu bus nustatyta, kad turtas mažesne negu tikroji rinkos kaina konkrečiam gyventojui buvo parduotas dėl tam tikrų interesų ar sandorių įtakos. Pirmosios instancijos teismas, kaip ir mokesčių administratorius, Komisija, nepaisė pareiškėjos išsakytų argumentų, neatsižvelgė į Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme įtvirtintą principą, kad visi neaiškumai ir prieštaravimai aiškinami mokesčių mokėtojo naudai. Be jokių įrodymų mokesčių administratorius ir ginčą nagrinėjusios institucijos vertino pareiškėjos situaciją kaip siekį nuslėpti mokesčius, o taip būti negali.

23. Atsakovas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atsiliepime į pareiškėjos apeliacinį skundą prašo jį atmesti ir išspręsti pirmosios instancijos teismo sprendimo absoliutaus negaliojimo klausimą.

24. Atsakovas atsiliepime į apeliacinį skundą nurodo argumentus dėl pareiškėjos J. Ž. apmokestinimo GPM bei Įmonės apmokestinimo pelno mokesčiu. Pareiškėja nepaneigė mokesčių administratoriaus nustatytų faktinių aplinkybių, susijusių su Ginčo turto perleidimu, todėl laikytina, jog pareiškėja nedeklaravo natūra gautų pajamų, nuo jų neapskaičiavo ir nesumokėjo GPM. Atitinkamai, Įmonė, perleidusi asocijuotiems fiziniams asmenims nuosavybės teise jai priklausiusias administracines patalpas neatlygintinai, nesilaikė ištiestosios rankos principo sandoriuose su asocijuotais asmenimis bei neapskaičiavo turto vertės padidėjimo pajamų, šių pajamų, apskaičiuodama apmokestinamąjį pelną, neįtraukė į mokesčio bazę ir nuo jų neapskaičiavo ir nedeklaravo pelno mokesčio.

25. Atsakovas nurodo, kad pirmosios instancijos teismas padarė procesinį pažeidimą, nes atsakovui įteikė pareiškėjos skundą „Signa“ konteineryje, tačiau jame nebuvo jokio kito dokumento su reikalavimu dėl žalos atlyginimo. Atsakovas neprivalo ieškoti, aiškintis ir spręsti, kuris procesinis dokumentas (skundas) yra tikrasis bei teisingas. Teismui kyla pareiga atsakovui įteikti jo priimtą kaip tinkamą pareiškėjos patikslintą skundą, kad būtų užtikrinta Atsakovo teisė būti išklausytam, šalių lygiateisiškumo bei rungtyniškumo principai, todėl apeliacinės instancijos teismui kyla pareiga spręsti klausimą dėl teismo sprendimo absoliutaus negaliojimo pagrindo.

26. Atsakovas pabrėžia, jog ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo įteiktame pareiškėjos apeliaciniame skunde nėra jokių argumentų dėl žalos atlyginimo, nors formuluojamas reikalavimas panaikinti Teismo sprendimą visa apimtimi.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

27. Byloje nagrinėjamas ginčas dėl J. Ž. apmokestinimo GPM, J. Ž. įmonės „P. L.“ apmokestinimo pelno mokesčiu, Įmonei perleidus administracines patalpas jos savininkei J. Ž. ir jos sutuoktiniui, teisėtumo ir pagrįstumo, taip pat neturtinės žalos, kilusios dėl neteisėtų mokesčių administratoriaus veiksmų, atlyginimo.

28. Ginčijamais sprendimais pareiškėjai papildomai apskaičiuota į valstybės biudžetą sumokėti 1 917,57 Eur GPM ir 192 Eur GPM baudą, o Įmonei papildomai apskaičiuota į valstybės biudžetą sumokėti 2 918,79 Eur PM ir 292 Eur PM baudą.

29. Šie mokesčiai pareiškėjai ir Įmonei priskaičiuoti už tai, kad pareiškėja, būdama individualios Įmonės savininke, neatlygintinai iš Įmonės savo nuosavybėn paėmė turtą -

administracines patalpas, esančias (duomenys neskelbiami), Kaune, kurių vidutinė rinkos kaina - 99 000 Lt.

30. Administracinių bylų teisenos įstatymo 140 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teismas, apeliacine tvarka nagrinėdamas bylą, patikrina pirmosios instancijos teismo sprendimo pagrįstumą ir teisėtumą neperžengdamas apeliacinio skundo ribų. Šis teisinis reglamentavimas reiškia, kad apeliacinio skundo turinys, t. y., apeliaciniu skundu ginčijamos pirmosios instancijos teismo nustatytos faktinės aplinkybės bei padarytos teisinę reikšmę turinčios išvados, apsprendžia bylos nagrinėjamos apeliacine tvarka, ribas.

31. Pareiškėja nesutikimą su tokia jos ir Įmonės apmokestinimu iš esmės grindžia tuo, kad nepagrįstai administracines patalpas, esančias (duomenys neskelbiami), Kaune (toliau – turtas), buvo pripažintos iš pradžių Įmonės nuosavybe, o vėliau ir jos asmenine nuosavybe. Pareiškėja teigia, kad nepriklausomai nuo to, jog turtas buvo įgytas Įmonės vardu, jis jai, kaip Įmonės savininkei, priklausė nuosavybės teise, dėl ko nepagrįstai bei neteisingai buvo apmokestintas du kartus gyventojų pajamų ir pelno mokesčiais.

32. Pagal Individualių įmonių įstatymo nuostatas individuali įmonė, yra juridinis asmuo, o jos steigėjas bei savininkas, yra fizinis asmuo (2;3;6 str.), t. y., individuali įmonė ir jos savininkas, kaip subjektai, yra netapatūs. Skirtingai yra reglamentuojami ir jų apmokestinimo bei kiti civilinei teisiniai santykiai. Individuali įmonė, kaip juridinis asmuo yra, pelno mokesčio mokėtojas, o šios įmonės savininkas, kaip fizinis asmuo, yra gyventojų pajamų mokesčio mokėtojas (Pelno mokesčio įstatymo 3 str.; Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 3 str.).

33. Individualių įmonių įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse taip pat nustatyta, kad „Turtas individualiai įmonei priklauso nuosavybės teise. Individualios įmonės turtas yra individualios įmonės nuosavybėn perduotas individualios įmonės savininkui asmeninės nuosavybės teise priklausęs turtas, taip pat turtas, įgytas individualios įmonės vardu.“ Iš šio teisinio reglamentavimo matyti, kad turtas įgytas individualios įmonės vardu nuosavybės teise priklauso šiai įmonei, o ne jos savininkui.

34. Byloje nustatyta, kad 1997-1999 m. Įmonė įsigijo aptariamą turtą, kurį pareiškėja 2008 m. paėmė iš Įmonės, įregistruodama asmeninės nuosavybės teises į šį turtą.

35. Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo taikymo prasme, pareiškėja paimdama iš Įmonės turtą gavo pajamų, nagrinėjamu atveju natūra, nuo kurių privalėjo sumokėti gyventojų pajamų mokestį (Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 3; 5; 17; 22; 25 str.).

36. Minėta, kad individuali įmonė, kaip juridinis asmuo yra, pelno mokesčio mokėtojas. Pagal Individualių įmonių įstatymo 6 straipsnio 6 dalies 2 ir 3 punktų nuostatas, individualios įmonės savininkui yra suteikta teisė paimti iš įmonės turtą ir pinigus, tačiau tai vertinama, kaip avansu išmokamas įmonės pelnas savininkui (Individualių įmonių įstatymo 6 str. 6 d. 2; 3 p.).

37. Byloje nustatyta, kad aptiamo turto rinkos vertė nuo jo įsigijimo (1997-1999 m.) iki perleidimo pareiškėjai (2008 m.) buvo išaugusi, t. y., padidėjusi nuo 14860 Lt iki 99000 Lt.

38. Pagal Pelno mokesčio įstatymo 16 straipsnio nuostatas turto vertės padidėjimas, jų perleidimo kitam subjektui atveju, pripažįstamas individualios įmonės uždirbtomis pajamomis, nuo kurių turi būti skaičiuojamas pelno mokestis.

39. Visa tai apibendrinus darytina išvada, kad tiek ikiteismine tvarka ginčą nagrinėjusios institucijos, tiek pirmosios instancijos teismas pagrįstai ir teisingai nustatė, jog Įmonei įsigijus turtą, o vėliau jį neatlygintinai perleidus pareiškėjai, Įmonė uždirbo pajamų, o pareiškėja gavo atitinkamų pajamų natūra, kurios (Įmonės ir pareiškėjos pajamos) tapo gyventojų pajamų ir pelno mokesčių objektais. Dėl ko priešingi šiuo klausimu pareiškėjos apeliacinio skundo argumentai yra nepagrįsti bei atmetami.

40. Kolegija sutinka ir su kitomis pirmosios instancijos teismo išvadomis dėl pareiškėjos ir Įmonės, kaip asocijuotų asmenų statuso, dėl atsakovo veiksmų teisėtumo (CK 6.246 str.), nesudarančių sąlygų atsirasti atsakovo atsakomybei dėl neturtinės žalos atlyginimo ir pan., todėl jų detalai nebekartoja (žr., pvz., EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimą byloje Van de Hurk prieš Nyderlandus; 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimą byloje Helle prieš Suomiją; Lietuvos vyriausiojo

administracinio teismo 2011 m. lapkričio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A261-3555/2011; 2013 m. birželio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A822-1321/2013 ir kt.).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 144 straipsnio 1 dalies punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a:

Pareiškėjos J. Ž. apeliacinį skundą atmesti.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. sausio 5 d. sprendimą palikti nepakeistą.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

Romanas Klišauskas

Ričardas Piličiauskas

Ramutė Ruškytė